

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут психології

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Культурологія

Освітня програма: Філософія

Спеціальність: 033 Філософія

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри філософії,
соціології та релігієзнавства
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
- 8. Політика навчальної дисципліни**

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Культурологія
Освітня програма	Філософія (будь яка)
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	033 Філософія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	Четвертий. Перший.
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	d-learn.pro

2. Опис дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Культурологія» є вироблення нового бачення взаємовідносин людини зі світом, що сприяє формуванню у студентів уявлень про загальнолюдські цінності та національні пріоритети, моделюванню їх поведінки в умовах сучасної глобалізації інформаційного простору. Культурологія є системою знань про сутність, закономірності існування та розвитку культури. Культурологічна освіта майбутнього фахівця покликана забезпечити досягнення ним насамперед культурного мислення, що утворюється співвіднесенням людини із соціальним і природним середовищем у межах певної національної або історичної системи культурних координат.

Завданнями дисципліни є: формування професійної діяльності у полікультурному світі; розкриття множинності культурних систем; формування досвіду культуротворчої діяльності спрямованої на визначення соціально-функціональної ролі майбутнього фахівця та способів його входження в соціальну практику; пошук культурно-детермінованих шляхів вирішення особистісних і професійних проблем.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*; епістемологію культури, яка базується на методологічних підходах, принципах пізнання, систематизації та аналізу світових культурних процесів; основні концептуальні парадигми культурології (Л.Уайт, Д.Віко, І.Гердер, Г.Гегель, О.Шпенглер, Е.Тейлор); розвиток української культурологічної думки (Т. Шевченко, І. Котляревський, І. Франко, Л. Українка, Я. Ярема, М. Шлемкевич, О.Забушко, М. Попович, В. Скуратівський), які зараховують українську традицію до світового загальнокультурного простору.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Культурологія» студент повинен *вміти*: володіти основними культурологічними смислами, які утворюють співвіднесення людини із соціальним і природним оточенням у межах тієї чи іншої національної або історичної системи культурних координат; володіти розвиненою культурною мислення, вміти чітко і логічно висловлювати власні думки в усній і письмовій формах; бути здатним осмислювати набутий досвід з позицій останніх досягнень у галузі культури і мистецтва; оцінювати досягнення культури на основі знання історичного контексту їх створення; вести діалог як спосіб виявлення свого розуміння культурних здобутків різних регіонів, народів і націй та визначити лінію власної поведінки в умовах розмаїття культур.

Компетентності

- ЗК 3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Здатність особистісного виміру культурної історії людства.
- ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
СК10. Здатність аналізувати та коментувати літературу з культурологічної проблематики.
СК14. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності.
Програмні результати навчання
РН11. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.
РН12. Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.
РН13. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.
РН15. Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Культурологія як наукова і навчальна дисципліна.	Культурологія як наука формує цілісність уявлення про культурний континуум і місце в ньому людини. Розуміти взаєв'язок культурології з іншими дисциплінами. Знати базові цінності культури. Знати найважливіші концепції розвитку культури народів світу і національні особливості української культурологічної думки.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести
2.	Художня культура та загальні закономірності становлення української культури.	Розуміти зміст поняття «художня культура» та поняття «українська культура». Фактори, що визначають особливості української культури. Основні періоди в розвитку української культури. Джерела вивчення культури українського народу. Ідентифікувати попередників культурології (Л.Уайт, Д.Віко, І.Гердер, Г.Гегель). Знати ідеї теорії культури (О.Шпенглер, Е.Тейлор). Мати уявлення про українських творців культурних цінностей.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести
3.	Культура стародавніх цивілізацій.	Культурогенез, як не однократна подія походження культури в первісну добу людства. Процес постійного формування нових культурних форм і систем. Періодизація культури Стародавнього Єгипту. Міфологія, релігія, культ та обряди у Стародавньому Єгипті. Загальна характеристика культури Месопотамії. Культура Шумеру, Вавилону та Ассирії.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести
4.	Антична культура (Стародавній Греція і Рим).	Античність як тип культури. Основні періоди розвитку античної культури. Специфіка культури Стародавньої Греції. Мати уявлення про найкращі зразки архітектурного та скульптурного мистецтва стародавньої Греції. Освіта та наука стародавньої Греції. Давньоримська культура. Культура Римської імперії. Ідентифікувати видатних творців	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести

5.	Культура Середньовічної Візантії та Західної Європи.	літератури так званого «Золотого віку». Мати знання про Середньовічну культуру Візантії. Вплив християнства на розвиток європейської середньовічної культури. Розвиток освіти і науки в європейському середньовіччі. Мати розуміння про відмінність у романському та готичному стилі як домінанти середньовічного мистецтва. Мистецтво Візантії та його поширення в Київській Русі. Розуміти взаємозв'язок та успадкування знаків природної мови (слова). Культура та мистецтво Київської Русі. Літературні пам'ятки та книжна справа Княжої доби. Образотворче мистецтво Київської Русі: іконопис, фреска, мозаїка, книжкова мініатюра. Середньовічний символізм у культурі Західної Європи V-XV ст. Готичне мистецтво Західної Європи XII-XV ст.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
6.	Культура Європейського Відродження, Просвітництва та сучасний культурний процес	Дати визначення гуманізму як основної ідеології доби Відродження. Гуманізм культури епохи Відродження. Реалізм Відродження XIV - XVI ст. Художня культура епохи Відродження XIV - XVII ст. Пояснити ознаки античних традицій в контексті художньої культури епохи Відродження. Вміти визначити художні стилі мистецтва та провідні його художні методи в XIV – XVI ст. Взаємозв'язок культур та їх вплив на формування українського бароко як феномену національно – культурної творчості XVII – XVIII ст.. Визначити особливості української культури XVII – XVIII ст. та характерні тенденції розвитку мистецтва в епоху Просвітництва XVIII ст.. Розуміти основну специфіку сучасного культури творчого процесу. Культура в умовах нової соціальної реальності. Загострення проблем гуманізму в період повномасштабної окупації України. Формування нової соціокультурної дійсності та її риси.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарські заняття	50
Тести	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Семінарські заняття			10			10			10			10			10			50
Тести														50				50
Всього на тиждень			10			10			10			10		50	10			100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Система дистанційного навчання університету
<p>1. Новосад М.Г. Методичні рекомендації з курсу «Українська і зарубіжна культура». - Івано-Франківськ, 2009, - 56 с.</p> <p>2. Новосад М.Г. Історія української культури: навчально-методичні рекомендації. – Івано-Франківськ, 2012, – 67 с.</p> <p>3. Новосад М.Г. Лекції з історії української культури. - Івано-Франківськ, 2013, - 140 с.</p> <p>4. Новосад М.Г. Культурологія: конспект лекцій. - Івано-Франківськ, 2009, - 120с.</p> <p>5. Новосад М.Г. Культурологія: Навчально-методичні рекомендації – Івано-Франківськ, 2012,- 56 с.</p> <p>6. Новосад М.Г. Культурологія: Лекції для дистанційного навчання. Івано-Франківськ, 2014,- 144 с.</p> <p>7. Культурологія :Навч посіб. /Упоряд. С. Абрамович та ін. — К., 2007.</p> <p>8. Культурологія : Навч. посіб./Упоряд.: О. Погорілий, М. Собуцький. – К., 2005.</p> <p>9. Культурологія : українська і зарубіжна культура: Навч. посіб. /М.М. Закович, І.А. Зязюн. О.М. Семашко.- К.: Знання , 2004, - 567с.</p> <p>10. Культура і побут населення України: Навч. посіб. / Під ред.. В. І. Наулко, Л Ф. Артюх. – К., 1993.</p> <p>9. Культура українського народу: Навч. посіб. /В.М. Русанівський, Г.Д. Вервес, М.В. Гончаренко. – К., 1994.</p> <p>10. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ ст.: Навч . посіб. / Під. ред. Л.І. Кормича, В. В.Багацького. – Х., 2003.</p> <p>11. Марченко М . І. Історія української культури. З найдавніших часів до середини ХVІІ ст. – К., 1961.</p> <p>12. Шейко В . М., Тишевська Л . Г. Історія української культури: Навч. посіб. – К., 2006.</p> <p>13. Шевнюк О. Культурологія. — К.: Знання, 2007.- 353с.</p>	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства Вул. Т. Шевченка, 57, Гуманітарний корпус, Факультет психології, каб. 503, телефон: +380342596015; сайт: https://kfsr.pnu.edu.ua/ ; електронна адреса: kfsr@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Новосад Марія Гнатівна

Гостьові лектори	
Контактна інформація викладача	maria.novosad@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Не допускається передавання паролю до свого облікового запису до системи дистанційного навчання
Пропуски занять (відпрацювання)	Допускається пропуск одного семінарського заняття без відпрацювання. За наявності більшої кількості пропущених семінарських занять або невиконаних тестових завдань необхідно відпрацювати їх шляхом усної відповіді по відповідній темі або написання тесту. Відпрацювання проводяться в межах консультацій (не пізніше одного тижня після пропущеного заняття).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	На період дії військового стану допустиме відхилення від дедлайнів в розумних межах
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідною поведінкою вважається будь-який вид паління в приміщеннях університету, поява в стані наркотичного чи алкогольного сп'яніння, публічна лайка, вияви ксенофобії, расизму, інші різновиди нетерпимості.
Додаткові бали	При бажанні студента підвищити підсумкову оцінку пропонується виконання індивідуального завдання – ідентифікація техніки чи механізму меморіалізації за кінематографічним епізодом. Презентація.
Неформальна освіта	Студент самостійно обирає джерела для підготовки до семінарських занять (єдиного підручника немає), допускається відхилення від змісту лекційного курсу

Викладач

Новосад М.Г.